

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobkyně: **Česká televize**, se sídlem Kavčí hory, Praha 4, proti žalované: **Rada pro rozhlasové a televizní vysílání**, se sídlem Škrétova 44/6, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 12. 2009, č. j. 10 Ca 263/2009 – 36,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 3. 12. 2009, č. j. 10 Ca 263/2009 – 36, zrušil rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „stěžovatelka“) ze dne 3. 6. 2009, sp. zn. 2008/922/vos/ČTV, č. j. vos/3962/09, kterým stěžovatelka podle ust. § 60 odst. 1 písm. b) zákona č. 231/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vysílání“), uložila České televizi (dále jen „účastnice řízení “) pokutu ve výši 400 000 Kč za porušení ust. § 31 odst. 3 citovaného zákona, k němuž došlo tím, že dne 4. 5. 2008 odvysílala na programu ČT1 pořad „168 hodin“, resp. reportáž o církevních restitucích, „která obsahovala neopodstatněné a neargumentované výroky negativně ovlivňující stanovisko k církevním restitucím a rovněž i k církvím všeobecně, čímž reportáž zjevně prezentuje nepříznivý úhel pohledu na církevní restituce a na církev jako takovou“. V odůvodnění rozsudku městský soud dospěl k závěru, že rozhodnutí stěžovatelky je nepřezkoumatelné, neboť výrok usnesení kolegiálního orgánu ve znění, o němž bylo hlasováno, a výrok rozhodnutí v písemném vyhotovení se obsahově liší a navíc stěžovatelka ani ve výroku rozhodnutí nekonkretizovala, v čem spočívá naplnění skutkové podstaty správního deliktu, za který byla účastnice řízení postihována. K žalobní námitce

účastnice řízení, že byla sankciována za způsob okomentování vstupů zástupců církví, městský soud uvedl, že stěžovatelka při posouzení věci opomněla rozlišit, že daný pořad obsahoval jednak tvrzené skutečnosti, které byly obsaženy ve vstupech jednotlivých církevních představitelů či jejich zástupců, a jednak hodnotové soudy, které byly obsaženy v redakčních komentářích. Zatímco existence skutečností může být prokázána, pravdivost hodnotových soudů není dokazatelná. Požadavek dokázat pravdivost hodnotového soudu nelze splnit a sám o sobě porušuje svobodu názoru. Lze sice namítat, že ani svoboda projevu či právo na informace nemohou být neomezené, avšak k jejich omezení může dojít toliko zákonem. V ust. § 31 odst. 3 zákona o vysílání ukládá zákonodárce provozovateli vysílání povinnost zajistit, aby v konkrétně vymezených typech pořadů (zpravodajských a politicko-publicistických) bylo dbáno zásad objektivity a vyváženosti a zejména, aby nedocházelo k jednostrannému zvýhodňování politických stran či hnutí, popřípadě jejich názorů či názorů jednotlivých skupin veřejnosti (s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě). Smyslem citovaného ustanovení je tedy podle městského soudu uložení povinnosti provozovateli vysílání chovat se tak, aby nedocházelo v konkrétním pořadu k porušení rovnosti politických stran či hnutí, a to jejich jednostranným zvýhodňováním. Toto ustanovení však nepostihuje hodnotové soudy, které byly obsaženy v redakčních komentářích. Nelze akceptovat skutečnost, aby za obsah hodnotového soudu obsaženého v komentáři redaktora či redaktorky byla uložena veřejnoprávní sankce. Hodnotový soud obsažený v komentáři je vždy vyjádřením určitého názoru, jehož sankcionování by ve svém důsledku znamenalo omezení svobody projevu či projev cenzury, která je nepřípustná. Nadto v daném případě obsah komentáře nevedl ani k jednostrannému zvýhodňování politické strany či hnutí, popřípadě jejich názorů či názorů jednotlivých skupin veřejnosti. Na základě výše uvedených úvah dospěl městský soud k závěru, že pokud byla sankce uložena za hodnotové soudy v redakčních komentářích, pak její uložení nebylo na místě, neboť v takovém případě nemohla být naplněna skutková podstata správního deliktu podle ust. § 31 odst. 3 zákona o vysílání.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., v níž namítala, že se městský soud zabýval nad rámec žalobních námitek hodnotovými soudy. Městský soud tak jednal v rozporu s ust. § 75 odst. 2 s. ř. s., který ukládá soudu povinnost přezkoumávat napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Na druhé straně se městský soud nezabýval námitkou, že stěžovatelka nekonkretizovala, porušení jakých zásad objektivity a vyváženosti se měla účastnice řízení dopustit. Stěžovatelka se také neztotožnila s názorem městského soudu, že ust. § 31 odst. 3 zákona o vysílání nepostihuje hodnotové soudy, které byly obsaženy v redakčních komentářích a že jejich sankcionování by ve svém důsledku znamenalo omezení svobody projevu či projev nepřípustné cenzury. Stěžovatelka má za to, že úkolem veřejnoprávní televize je poskytovat objektivní a vyvážené informace, a nikoliv subjektivní redakční komentáře. S ohledem na výše uvedené stěžovatelka navrhla zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle obsahu napadeného správního rozhodnutí stěžovatelka dospěla k závěru, že redakční komentáře obsahují výroky týkající se dohody církví s vládou (např. „...vláda se s církvemi potichu dohodla..., vládní návrh nepřikazuje církvím, jak smějí peníze utratit, ... ostatní restituenti absolvují nekonečné soudní tahanice, jim stačila dohoda s vládou...“), které nelze považovat za objektivní, neboť nejde o výroky nezaujaté. „Tichou dohodou“ je podle stěžovatelky naznačováno cosi nekalého, přičemž není pravdou, že by šlo o „tichou dohodu“, neboť jak je v závěru reportáže uvedeno, „boj českých církví o majetek trvá už dlouhých 18 let“ a navíc se jedná o problematiku, které je v médiích věnována značná pozornost, nejde tedy o „tichou dohodu“. Stěžovatelka označila komentář, že „vládní návrh, který nepřikazuje církvím, jak smějí peníze utratit, byl zařazený do reportáže zcela nelogicky a účelově. Získají-li totiž církve zpět majetek či náhradu za něj, neexistuje podle stěžovatelky žádný důvod, proč by stát či kdokoliv jiný měl mít možnost do disponování s tímto majetkem zasahovat. Takové tvrzení manipulativním způsobem naznačuje negativní postoj k církevním restitucím. Poukazování na nekonečné soudní tahanice ostatních restituentů s tím, že církvím stačila dohoda s vládou, je rovněž podle stěžovatelky neobjektivní, neboť se jedná o zcela různé restituce, tvrzení o „nekonečných soudních tahanicích“ není ničím podloženo a rovněž není pravdivé tvrzení, že církvím stačila dohoda s vládou. Uvedené výroky obsažené v redakčních komentářích vyjadřují negativní postoj k církevním restitucím. Tím je neobjektivně církev prezentována jako „zvýhodněný protipól“ vůči všem ostatním občanům. Komentáře jako např. „Miliardy od státu církvím pomůžou dostat se na výsluní ekonomického i politického vlivu a z božích pastýřů se stanou bohatí obchodníci.“...“Chudé české církve náhle zbohatnou.“, „Miliardová bankovní konta by služebníky boží proměnila ve vlivné businessmany, a ti už mají smělé plány, kterak vplout do světa velkých finančních operací.“, „Církvím by se splnil vytoužený sen, postupně by se zbavily závislosti na státu a staly by se z nich hráči se silným ekonomickým i politickým vlivem.“, „Miliardy ze státní kasy tak pastýřům božím dodají sílu získat v téměř ateistické společnosti nové ovečky.“ označila stěžovatelka za předpojaté, nevěcné a vyvolávající emoce. V centru pozornosti předmětné reportáže tak jsou budoucí majetky a jejich využití, zejména budoucí finanční operace církví, přičemž je opakovaně zdůrazňována možnost dosažení ekonomického a politického vlivu. Stěžovatelka poukázala také na to, že reportáž nijak nezdůrazňuje, že jde o majetkovou reparaci, naopak dává vzniknout domněnce, jako by církve dostaly od státu miliardové částky „pro nic za nic“. Reportáž tak naznačuje, že více než o finanční odškodnění jde o ekonomickou a politickou moc, je navozována představa ziskuchtivosti církví. Bohatnutí církví je prezentováno jako potenciálně rizikové, neboť nabytý majetek církvím umožní působit na veřejnost, přičemž není jasné, proč by takové působení církví mělo být problematické. Reportáž zmiňuje možnost, že bohatá církev získá v téměř ateistické společnosti „nové ovečky“, že bude přitahovat ziskuchtivé typy lidí a že existuje riziko ztráty důvěryhodnosti. Využití církevního majetku k restaurování chátrajících objektů je marginalizováno slovy, že církve „konečně opraví tu poničený kostelík, tu zchátralou kapli“. Vyjádření ekonoma pražského arcibiskupství o úspěšně fungujícím projektu komunitního centra je podle stěžovatelky snižováno redakčním komentářem, že se tak děje v zemi, kde se 73 % obyvatel nepovažuje za věřící. Stěžovatelka proto označila takové pojetí reportáže za nevěcné, předpojaté a neobjektivní, které vyznívá v neprospěch církví, zaujímá k církvím negativní stanovisko. K námitce účastnice řízení, že sdělené informace pocházely přímo od zástupců církví, stěžovatelka uvedla, že porušení zákonné povinnosti

nebylo shledáno v prezentaci těchto informací, ale v redakčních komentářích a především v celkovém pojetí předmětné reportáže.

Nejvyšší správní soud se předně zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu pro nedostatek důvodů, která podle stěžovatelky spočívala v tom, že se nezabýval námitkou účastnice řízení, že stěžovatelka nekonkretizovala, porušení jakých zásad objektivity a vyváženosti se měla účastnice řízení dopustit.

Podle konstantní judikatury Ústavního soudu (např. nález ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, a nález ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, oba dostupné na http://nalus.usoud.cz) je jedním z principů představujícím součást práva na řádný proces, jakož i právního státu, povinnost soudů své rozsudky odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v ust. § 54 odst. 2 s. ř. s. Z odůvodnění rozsudku musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné, protože by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces. Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích také vyslovil, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS a na www.nssoud.cz a rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, www.nssoud.cz).

Městský soud v daném případě vzal v úvahu usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/20006 – 74, www.nssoud.cz, publ. Pod č. 1566/2008 Sb. NSS., podle kterého krajský soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu není oprávněn vyhnout se hodnocení těch skutkových a právních otázek, které, jelikož se jimi orgán či soud, jehož rozhodnutí se přezkoumává, v potřebné míře zabýval, samy o sobě předmětem přezkumu být mohou, poukazem na to, že ve vztahu k jiným skutkovým či právním otázkám, od předchozích oddělitelným, je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. Podle názoru vysloveného v citovaném usnesení je nutno se zabývat těmito oddělitelnými otázkami jen tehdy, má-li jejich řešení význam pro další řízení a rozhodnutí ve věci (či lze-li vzhledem k okolnostem rozumně předpokládat, že takový význam mít bude). Pokud se však s ohledem na dosavadní výsledky řízení, povahu věci či z jiných důvodů stávají v důsledku zrušovacího rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost některé skutkové a právní otázky (a k nim směřující žalobní či stížní námitky) bezpředmětnými, není nutno se jimi zabývat; postačí toliko zdůvodnit, proč je má soud v daném řízení nadále za bezpředmětné. V dané věci městský soud neposuzoval námitku účastnice řízení, že stěžovatelka nekonkretizovala, porušení jakých zásad objektivity a vyváženosti se měla dopustit, neboť dospěl k závěru, že nemohla být vůbec naplněna skutková postata správního deliktu podle ust. § 31 odst. 3 zákona o vysílání a že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné. S ohledem na tyto závěry se pak

zabýval již jen ve stručnosti dalšími žalobními námitkami. Pokud tedy městský soud odůvodnil, že by posouzení předmětné žalobní námitky bylo bezpředmětné vzhledem k tomu, že nemohla být vůbec naplněna skutková postata správního deliktu, považuje Nejvyšší správní soud napadený rozsudek za přezkoumatelný. Proto tuto stížní námitku stěžovatelky neshledal důvodnou.

Důvodná není ani další stížní námitka, že se městský soud zabýval hodnotovými soudy nad rámec žalobních námitek. Účastnice řízení totiž v žalobě namítala, že mají-li redakční komentáře oporu v tvrzeních zástupců církví, pak samotný způsob komentování těchto skutečností nemůže mít za následek porušení ust. § 31 odst. 3 zákona o vysílání. V průběhu řízení pak tuto námitku dále konkretizovala tak, že hodnotící soudy nemohou být podrobeny důkazu pravdy a pokud rozhodnutí stěžovatelky vychází z toho, že restituce církevního majetku jsou správné a nemají být podrobeny jakékoliv kritice či jinému úhlu pohledu, je takové vyjádření jednostranným pohledem na věc a stěžovatelka tím vnáší do rozhodnutí svůj vlastní hodnotící soud. Podle ust. § 71 odst. 2 s. ř. s. lze rozšířit žalobu o další žalobní body jen ve lhůtě pro její podání. Jiný postup však platí pro upřesnění žalobních bodů obsažených v žalobě, které lze konkretizovat i po uplynutí lhůty pro podání žaloby. Již v rozsudku ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 134/2005 - 43, publikovaném pod č. 685/2005 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl, že „důvody kasační stížnosti lze opřít jen o takové konkrétní právní či skutkové důvody, jež byly v řízení před krajským soudem přípustně uplatněny (viz § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), a tedy alespoň v základních rysech formulovány v žalobních bodech [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] obsažených v žalobě či jejím včasném rozšíření, a případně dále (i po uplynutí lhůty k podání či rozšíření žaloby) upřesněny či podrobněji rozvedeny, aniž by tím byly rozšiřovány. To platí jen za předpokladu, že uvedené právní či skutkové důvody mohl stěžovatel v žalobě či jejím včasném rozšíření uplatnit.“ Námitka, že samotný způsob komentování těchto skutečností nemůže mít za následek porušení ust. § 31 odst. 3 zákona o vysílání, byla formulována již v žalobě a městský soud zcela správně přihlédl i k upřesněním žaloby po uplynutí uvedené lhůty včetně skutečností uváděných při ústním jednání. V daném případě proto nebylo postupem soudu porušeno ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s., podle kterého soud přezkoumává napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.

Nejvyšší správní soud se proto zabýval poslední námitkou stěžovatelky, že podle ust. § 31 odst. 3 zákona o vysílání lze sankcionovat i hodnotové soudy obsažené v redakčních komentářích.

Podle ust. § 31 odst. 3 zákona o vysílání je provozovatel vysílání povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivity a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.

Nejvyšší správní soud se neztotožňuje s názorem stěžovatelky, že úkolem veřejnoprávní televize je poskytovat objektivní a vyvážené informace a nikoliv subjektivní redakční komentáře. Úkolem veřejnoprávní televize je nejen poskytovat objektivní a

vyvážené informace, ale rovněž iniciovat a udržovat veřejnou diskusi o nejrůznějších veřejných tématech, v níž se zprostředkovávají různé názory. Podle ust. § 2 odst. 2 zákona č. 483/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jsou hlavními úkoly veřejné služby v oblasti televizního vysílání zejména poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů; přispívání k právnímu vědomí obyvatel České republiky; vytváření a šíření programů a poskytování vyvážené nabídky pořadů pro všechny skupiny obyvatel se zřetelem na svobodu jejich náboženské víry a přesvědčení, kulturu, etnický nebo národnostní původ, národní totožnost, sociální původ, věk nebo pohlaví tak, aby tyto programy a pořady odrážely rozmanitost názorů a politických, náboženských, filozofických a uměleckých směrů, a to s cílem posílit vzájemné porozumění a toleranci a podporovat soudržnost pluralitní společnosti; rozvíjení kulturní identity obyvatel České republiky včetně příslušníků národnostních nebo etnických menšin; výroba a vysílání zejména zpravodajských, publicistických, dokumentárních, uměleckých, dramatických, sportovních, zábavných a vzdělávacích pořadů a pořadů pro děti a mládež. Z citovaného ustanovení tedy nevyplývá, že by veřejnoprávní televize neměla vytvářet publicistické pořady, jež obsahují redakční komentáře, které vyjadřují určitý názor či hodnotový soud. V této souvislosti je nutné poukázat také na čl. 17 odst. 1,2 a 4 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) zakotvujících základní právo na svobodný projev, který se vztahuje i na svobodu projevu veřejnoprávních médií masové komunikace jako veřejnoprávních korporací, jež musí být v jejich roli šiřitele a zprostředkovatele informací názorů ústavně chráněny i před státem samotným. Z tohoto článku vyplývá, že je každému, tedy i veřejnoprávní televizi jako nositeli tohoto základního práva, zaručeno právo vyjadřovat se v pořadech jí vysílaných k věcem veřejným a vynášet o nich hodnotící soudy, včetně soudů kritických. Svobodný projev patří mezi tzv. politické svobody, které garantují aktivní seberealizaci jednotlivce ve společnosti i ve státě. Veřejnoprávní média masové komunikace vytvářejí svojí existencí strukturovaný a co možná nejvíce pluralitní prostor pro vyjadřování názorů. Jejich úlohou není poskytovat sterilní informace, nýbrž odrážet realitu včetně v ní obsažených kontroverzí, nejednoznačností, vrstevnatostí a emocionality. Ústavní soud v nálezu ze dne 17. 7. 2007, sp. zn. IV.ÚS 23/05, dostupná na http://usoud.nalus.cz, vyjádřil, že při kritice veřejné záležitosti platí presumpce, že jde o kritiku dovolenou. Pokud jde o hodnotící soudy, i přehánění a nadsázka, byť by byly i tvrdé, nečiní samy o sobě projev nedovoleným. Ani nepřípadnost názoru kritika z hlediska logiky a jeho podjatost nedovolují samy o sobě učinit závěr, že vybočil z projevu, který lze označit za fair. Pouze v případě, že jde o kritiku věcí či jednání osob vystupujících ve věcech veřejných, která zcela postrádá věcný základ a pro kterou nelze nalézt žádné zdůvodnění (paušální kritika), je třeba ji považovat za vybočující z fair projevu. Přitom je třeba vždy hodnotit celý projev uskutečňující se ve formě určitého literárního či publicistického či jiného útvaru. Nikdy nelze posuzovat pouze jednotlivý, z kontextu vytržený, výrok nebo větu. Právo na svobodný projev médií tak chrání nejen zvolené téma, nýbrž i druh a způsob jeho zpracování. Teprve tehdy, když se takto chápaný svobodný projev dostane do konfliktu s jinými právními statky chráněnými ústavním pořádkem nebo zákony vydanými za účelem, pro který lze svobodný projev omezit ve smyslu čl. 17 odst. 4 Listiny (jde o práva a svobody druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti), nastanou podmínky pro to, aby byl zkoumán sledovaný účel konkrétního programu, způsob a druh zpracování tématu, jakož i programem dosažený či předpokládaný účinek. Všechna zmíněná omezení svobodného projevu provedená

zákonem sledujícím uvedený přípustný účel však nesmějí relativizovat svobodu projevu. Naopak, tyto omezující zákony je třeba vykládat s respektem ke svobodnému projevu, a je-li to nutné, pak i do té míry restriktivně tak, aby bylo zajištěno přiměřené uskutečňování samotné svobody projevu.

Právní úprava omezující svobodu projevu vyžaduje, aby v každém konkrétním případě bylo zkoumáno splnění podmínky nezbytnosti omezení tohoto základního práva. Pokud má stěžovatelka ukládat sankce za neplnění povinnosti podle ust. § 31 odst. 3 zákona o vysílání, tedy za nerespektování zásad objektivity a vyváženosti, a zejména za jednostranné zvýhodňování politických stran nebo hnutí či jednotlivých skupin veřejnosti, musí tak činit s ohledem na účel a povahu základního práva na svobodu projevu, což se v dané věci nestalo.

Ve smyslu citovaného ustanovení může být svoboda projevu omezena s ohledem na práva a svobody jiných, především ve vztahu k ochraně efektivního fungování politické demokracie. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 8. 2007, č. j. 4 As 81/2006 - 108, www.nssoud.cz, uvedl, že je třeba velmi obezřetně postupovat při vymezování hranice mezi přímočarým a kritickým způsobem vedení reportáže na straně jedné s přístupem zaujatým a předpojatým, s nevyvážeností reportáže či nepřípustným ovlivňováním a matením diváka na straně druhé. Reportáž je potřeba posuzovat jako celek, tedy jak její obrazovou, tak i zvukovou stránku, a ty pak hodnotit společně se slovním sdělením, aniž by jednotlivá sdělení byla vytržena z kontextu. Měly by zaznít všechny informace potřebné k tomu, aby si divák mohl učinit objektivní názor. Na tom nemůže nic změnit ani to, jsou-li informace podávány kritickým způsobem, pokud v reportáži je všem zúčastněným stranám dána možnost vyjádřit se k jejímu předmětu. Podstatné zejména je, aby v reportáži nezazněly informace lživé. V daném případě ovšem nebyla účastnice řízení pokutována za to, že by vysílala o církevních restitucích neobjektivní či nepravdivé informace ani že by nedala prostor k vyjádření se všem zainteresovaným osobám, ale pouze za hodnocení informací získaných od těchto osob. Nejvyšší správní soud se shoduje se stěžovatelkou v tom, že názory vyslovené v reportáži lze v určitém úhlu pohledu považovat za intelektuálně ploché a odrážející ve společnosti převažující zjednodušené představy, které se mohou při bližším zkoumání ukázat jako nanejvýš sporné (stereotyp hamižných a mocichtivých církví, zejména pak církve katolické). Stěžovatelka však vystupovala v roli správního orgánu ukládajícího sankce, nikoli v roli odborného recenzenta či manažera příslušné redakce, kterým by jistě příslušelo hodnotit předmětnou reportáž z hlediska její kvality (tj. u názoru z hlediska jeho hloubky a promyšlenosti). Ač tedy lze jistě přemýšlet o tom, zda se reportáž dostatečně dokázala vyvarovat zaběhlých klišé, bezpochyby nebyly redakční komentáře, jež v ní zazněly, neslučitelné s demokratickými hodnotami, a a priori je nelze mít za neslučitelné s principy lidských práv. Nejednalo se ani o kritiku, která zcela postrádá věcný základ a pro kterou nelze nalézt žádné zdůvodnění. Navíc nutno vzít v úvahu, že ust. § 31 odst. 3 zákona o vysílání vyžaduje ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech dodržení zásad objektivity a vyváženosti. U publicistických pořadů toto pravidlo nelze vykládat jako příkaz, aby v nich zaznívaly toliko bezbarvé, opatrnické a hyperkorektní názory. Naopak, zejména proto, že sám zákonodárce zdůrazňuje, že zákaz jednostranného zvýhodňování se má vztahovat na celek vysílaného programu, nutno uvedené ustanovení vykládat v jeho materiálním obsahu, tedy jako pokyn organizovat vysílání publicistických pořadů tak, aby

jednotlivé pořady byly často angažované, kritické a názorově vyhraněné, samozřejmě vždy při zachování objektivity a pravdivosti sdělení o faktech, avšak ve svém celku vytvářely pestrou a z hlediska názorového spektra společnosti reprezentativní kombinaci, podporující co nejširší a nejotevřenější diskusi o společensky relevantních tématech. Nejvyšší správní soud rovněž připomíná, že předmětná reportáž se týkala vládního návrhu zákona, tedy ve své podstatě politického záměru. Meze přípustné kritiky ve vztahu k politickému záměru, postoji či rozhodnutí jsou přitom širší než ve vztahu k obdobným projevům jiných subjektů. Účastnice řízení tak nepochybně může v publicistickém pořadu kriticky hodnotit politický záměr spočívající ve způsobu řešení otázky církevních restitucí a může v souvislosti s tím i domýšlet důsledky a stavět se k nim odmítavě, např. být přesvědčena, že restituce povedou k posílení vlivu církví a mít to za nežádoucí. Může jistě i zastávat názor, že samotný princip církevních restitucí je z určitých úhlů pohledu špatný, stejně jako by na druhé straně mohla mínit, že je ostudné, že tato otázka již není dávno vyřešena, že co bylo ukradeno, má být vráceno a že nárůst vlivu církví by byl blahodárný, např. proto, že by vedl k posílení role morálky, odpovědnosti a pokory ve společnosti. Porušením ust. § 31 odst. 3 zákona o vysílání by naopak bylo, pokud by celkové vyznění publicistických pořadů, bylo ve vztahu k otázce role církví ve společnosti jednostranné, např. konzistentně odmítavé k církevním restitucím a nepřipouštějící názor, že církevní restituce mohou být dobrou věcí, neboť takové vyznění by nezohledňovalo skutečné spektrum názorů zastávaných k této problematice ve společnosti.

Co se týče odvysílání možného negativního postoje k církvím v České republice, Nejvyšší správní soud dodává, že již v rozsudku ze dne 22. 5. 2008, č. j. 4 As 69/2007 - 65, byl vysloven právní názor, že objektivita a vyváženost sdělovaných a rozšiřovaných informací není totožná s ochranou subjektů před zásahem do jejich osobnostní sféry, a případně dobré pověsti, která je chráněna prostředky práva soukromého.

Nejvyšší správní soud se proto ztotožňuje se závěrem městského soudu, že v dané věci nebylo na místě uložení pokuty za hodnotové soudy v redakčních komentářích, neboť vůbec nebyla naplněna skutková podstata správního deliktu ve smyslu ust. § 31 odst. 3 zákona o vysílání.

Nejvyšší správní soud považuje za nutné v tomto případě navíc poukázat na nález Ústavního soudu ze dne 11. 1. 2010, sp. zn. IV. ÚS 946/09, ve kterém tento soud konstatoval, že otázku prekluze práva považuje za problematiku natolik významnou, že by se jí měly správní soudy důkladně zabývat. Poté v nálezu ze dne 17. 2. 2010, sp. zn. I. ÚS 1898/09, a v nálezech ze dne 17. 3. 2010, sp. zn. I. ÚS 947/09, a sp. zn. I. ÚS 948/09, http://nalus.usoud.cz, dospěl k závěru, že otázku prekluze zkoumá správní soud, včetně Nejvyššího správního soudu, z úřední povinnosti.

Podle ust. § 61 odst. 1 zákona o uloží Rada pro rozhlasové a televizní vysílání pokutu do jednoho roku ode dne, kdy se dozvěděla o porušení povinnosti, nejdéle však do 2 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

Počátek běhu prekluzivní subjektivní lhůty je tedy dán okamžikem vědomosti o skutkových okolnostech v takovém rozsahu, který umožní předběžné právní zhodnocení, že došlo k porušení povinnosti. V projednávané věci přitom podle obsahu správního spisu

stěžovatelka na svém zasedání dne 18. 6. 2008 rozhodla o zahájení správního řízení s účastnicí řízení. Není z něj ale zřejmé, co a kdy se stalo podnětem pro zahájení řízení o uložení sankce pro spáchání správního deliktu. Rozhodnutí o uložení pokuty bylo sice vydáno dne 15. 6. 2009 a doručeno účastnici řízení následujícího dne, ale vzhledem k tomu, že městský soud toto rozhodnutí zrušil rozsudkem, který nabyl právní moc dne 7. 1. 2010 a stěžovatelka podala kasační stížnost až dne 20. 1. 2010, uběhlo dalších několik dní, které je třeba připočítat k uvedené lhůtě. Část lhůty, která uběhla před zahájením soudního řízení a pak po jeho skončení se totiž ve smyslu ust. § 41 s. ř. s. sčítají. S ohledem na výše uvedené tak došlo k uplynutí prekluzivní subjektivní lhůty a právo stěžovatelky uložit pokutu za správní delikt je tedy nepochybně prekludováno, a to i kdyby byl počátek běhu této lhůty počítán od 18. 6. 2008.

Ze všech důvodů výše uvedených není kasační stížnost důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud podle ust. § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatelka v řízení úspěch neměla a účastnici žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. května 2010

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu